

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Euroopa Liit
Euroopa SotsiaalfondEesti
tuleviku heaks

Õppekava vorm

Hanke nimetus: „Sotsiaalkindlustusameti täiendkoolitused erihoolekande tegevusjuhendajatele tööks spetsiifiliste vajadustega teenusekasutajate sihtgruppidega“

Pakkuja nimi: Verge Eesti OÜ

Hanke osa: Osa 2. "Toimetulek agressiivse käitumisega"

Täiendkoolitusasutuse nimetus: Verge Eesti Koolituskeskus

1.	Õppekava nimetus	"Toimetulek agressiivse käitumisega - baaskoolitus erihoolekande töötajatele"
2.	Õppekavarühm	Isikuareng
3.	Eesmärk	Koolitusel õpitakse terapeutilises keskkonnas (erihoiduasutustes, tervishoiuasutuses sh haiglates jne) ohjama vägivaldset käitumist. Nimetatud asutuses on töötajatel kohustus omandada teadmised ning oskused tagamaks patisentide, klientide ning teenusel viibijate turvalisus ning seda viisil, mis oleks inimväärne ning turvaline. Koolituse eesmärgiks on omandada turvalised ja efektiivsed sekkumismeetodid nii verbaalselt kui ka füüsiliselt agressiivse käitumisega toimetulekuks tööl.
	Õpiväljundid	<p>Õppekava eduka läbimise korral omandatavad teadmised ja oskused:</p> <p>Koolituse läbinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab agressiivse käitumise ennetamise alustalasid ja meeskonnatöö põhimõtteid agressiooniga toimetulekuks • oskab eristada viha ja agressiooni ning teab kuidas erinevates seisundites sekkuda • teab, milline on ägedas konfliktolukorras konflikti vaibumist soodustav verbaalne käitumine ning milline tegevus ja käitumine võib konfliktolukorda võimendada; • oskab suhelda nii, et agressiivne olukord laheneks võimalikult rahumeelselt (deeskalatsioon) • teab, milline on füüsilise vägivalla ohjamise õiguslik raamistik Eestis; • tunneb ära olukorrad, kus füüsilise ründe oht on tõenäoline,

		<ul style="list-style-type: none"> • oskab reageerida füüsilisele ründele adekvaatselt st arvestades kolme põhimõtet: vähim vajalikkus, proportsionaalsus ja seaduslikkus; • ohjates füüsilist vägivalda teeb seda viisil, mis on turvaline talle endale, kliendile ja kolleegidele ning võimaldab jätkata terapeutilist tööd keerulise käitumisega inimesega; • oskab turvaliselt sekkuda aktiivse vastupanu korral • oskab ohtlikust olukorrast väljuda (olukorrast eemaldumine, ka siis kui agressiivne klient takistab väljapääsu) • oskab end kaitsta viisil, mis võimaldab terapeutilise suhte jätkamist, peale agressiivset episoodi • mõistab füüsiliste sekkumistega kaasnevaid ohutegureid ning suudab neid adekvaatselt hinnata
4.	Sihtgrupp	Tegevusjuhendajad, kes töötavad raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäiretega inimestega ning kes vastavad SHS-s sätestatud tegevusjuhendajate tingimustele.
5.	Õppekeel/õppekeeled	Õppetöö toimub peamiselt eesti keeles. Kord kvartalis avame venekeelse grupi, kus nii õppematerjalid kui ka õppetöö on venekeelne. Võõrkeelsed grupid korraldatakse eraldi, et tagada sobilik õppetempo ning keskkond.
6.	Õppe alustamise tingimused	Hankija sätestatud tingimustele sihtgrupi osas lisapiirangud puuduvad.
7.	Õppe maht ja ülesehitus	Õppemaht on 24 akadeemilist tundi, millest 21 akadeemilist tundi on auditoorne töö ning 3 tundi iseseisev töö. Õppetöö toimub kolmel järjestikusel päeval, iga koolituspäeva maht on 7 akadeemilist tundi. <u>Iseseisev töö</u> edastatakse orienteeruvalt nädal enne koolitust. Tööd kasutatakse koolituspäevade raames. <u>Esimese koolituspäeva fookus</u> on ennetus ja verbaalne agressioon. <u>Teise koolituspäeva fookus</u> on füüsiline agressioon. <u>Kolmanda koolituspäeva fookus</u> on eelneva kahe päeva oskuste ja teadmiste praktiseerimine ja kinnistamine situatsioonitreeningute kaudu.
8.	Õppekeskkond ja -vahendid	Õppekohtadeks on pakkuja hangitud ruumid, mis täpsustuvad koolitusgruppide komplekteerimisel. Ruumid peavad vastama praktilise õppe nõuetele, mis antud plokki puhul on miinimum 4 m2 puhast põrandapinda osaleja kohta, vähemalt 22 tooli, pabertahvel ning projektor. Koolituskeskuseid saab olema vähemalt 4, asukohtadega Tallinn, Pärnu, Tartu ning Rakvere. Õppevahenditeks on pakkuja poolt tagatavad koolitusmaterjalid (paberikandjal), turvalisuse ning ohutuse tagamiseks ka vajadusel põlvekaitsmed ning muud isikukaitsevahendid

		<p>praktiliste tehnikate õppimisel (desovahendid, maskid, esmaabitarbed, jne). Vajadusel kasutame koolitustel ka videotreeningut, vahendid tagab pakkuja.</p>
9.	<p>Õppeprotsessi kirjeldus, sh õppe sisu, õppemeetodid ja – materjalid</p>	<p>Õppeprotsess</p> <p>Orienteeruvalt nädal enne koolitust edastatakse registreerunud osalejatele iseseisva töö kirjeldus. Iseseisev töö hõlmab tööle ette tulnud agressiivse olukorra kirjeldust ja seni praktiseeritud sekkumiste analüüsi. Iseseisva töö tulemusi kasutatakse koolituspäevade jooksul olukordade analüüsimisel ning ka koolituse lõpus uute õpitud lähenemiste mõtestamisel.</p> <p>Esimese koolituspäeva fookus on agressiooni ja viha teema mõtestamine, ennetuse alustalade läbitöötamine ja verbaalset agressiooni puudutavate sekkumisstrateegiade õppimine.</p> <p>Õppe sisu : viha ja agressiooni eristamine, agressiooni ja vägivaldla ennetuse alustalad meeskonnas, konflikti emotsionaalne dünaamika, suhtlemine verbaalselt agressiivses olukorras eristades trotslikku/vihast käitumist, häirivat/provotseerivat käitumist ja tõsist ähvardavat verbaalset rünnakut.</p> <p>Meetodid ja materjalid: Esimesel koolituspäeval on 70% loeng, 30% gruppitööd ja praktilised harjutused. Koolitusmaterjalid sisaldavad loengus kasutatavaid slaidid ning verbaalse agressiooniga toimetuleku mudelit paberikandjal.</p> <p>Teise koolituspäeva fookus on füüsiline agressioon, eelkõige siis tööl esinev haigusseisundiga seotud füüsiline agressioon ja vägivald. Käsitlusele tuleb hoolekandeesutuste juriidiline raamistik füüsiliste sekkumiste osas, enamuse koolituspäevast on turvaliste ja inimväärsete füüsiliste sekkumisstrateegiade praktiline õpe. Füüsilised sekkumisstrateegiad, mida õpetame põhinevad vergete meetodikal, mis on Norras välja töötatud just abistavatel elukutsetel töötavate inimeste vajadusi ja võimekust arvestades.</p> <p>Õppe sisu: millal, kas ja kuidas tohib tegevusjuhendaja sekkuda füüsilise agressiooni korral tööl, füüsilise ohu signaalide märkamise, meeskonnatöö agressiivses olukorras, praktilised sekkumistehnikad: positsioneerimine, suunamine, toetamine, eraldamine, füüsilise ründe turvaline peatamine, kakkudele vaheleastumine, enesevigastamise peatamine, turvalised sekkumised kätest, juustest, kõrist haaramise korral. Vajadusel turvalised kinnihoidmistehnikad.</p> <p>Meetodid ja materjalid: Teine koolituspäev on 30% loeng ning 70% praktiline sekkumistehnikate harjutamine. Koolitusmaterjalideks on koolitusel kasutatavad slaidid</p>

		<p>paberkandjal ja õpitud praktiliste tehnikate kirjeldused, mis saadetakse soovijatele e-mailile.</p> <p>Kolmanda koolituspäeva fookus on situatsioonitreeningutel, kus ühendatakse nii verbaalse kui ka füüsilise agressiooniga toimetulemise strateegiad.</p> <p><u>Meetodid ja materjalid:</u> 10 % viimasest koolituspäevast on eelnevat meeldetuletav ja kahte teemat siduv loeng. 90 % koolituspäevast on praktiliste oskuste treening, mis sisaldab nii grupitöid, juhtumi analüüsi, sekkumistehnikate (nii verbaalsed kui ka füüsilised) harjutamist kui ka olukordade läbimängimist. Juhtumitena kasutatakse osalejate endi poolt väljatoodud olukordi.</p> <p>Koolitus lõpeb tagasisivaatega õpitule ning aruteluga oskuste kinnistamisvõimaluste kohta. Koolituse lõpus täidetakse tagasiside leht, mille tulemused kirjeldab pakkuja ära koolitust kokkuvõtvas raportis.</p>
10.	Õppe lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid	Õppe lõpetamise tingimuseks on osavõtt vähemalt 80% ulatuses auditoorsest tööst. Lõpetanutele jagatakse täienduskoolituse standartidele vastavad tõendid, mille registrit peab pakkuja.

KOOLITUSPÄEVADE ÜLESEHITUS

Käsitletavale teemale kuluv maht ja aeg (akadeemilistes tundides)	Koolitaja	Õppe sisu (teemad) ja kasutatavad koolitusmeetodid	Kasutatavad õppematerjalid
ESIMENE KOOLITUSPÄEV			
1-2 ak/h	Airiin Demir/ Martin Kallavus/ Ilja Tretjakov/ Maarjo Rego / Merit Lage	Sissejuhatus. Minu kokkupuude viha ja agressiooniga tööl. Viha ja agressiooni eristamine. Iseseisva töö kaasamine. Meetodid: skaalad, arutelud, kogemuste jagamine, iseseisva töö sissetoomine.	Jagatavaid koolitusmaterjale ei ole selles osas. Vahenditest on kasutusel pabertahvel. Materjalidest on kasutusel iseseisev töö.
2 ak/h	Airiin Demir/ Martin Kallavus/ Ilja Tretjakov/ Maarjo Rego / Merit Lage	Agressiivse ja vägivaldse käitumise ennetamine; käitumisprobleemidega inimestega töötamise alustalad	Loengumaterjalid paberkandjal, esitlustehnikad, arutlus, küsimused,
3-4 ak /h	Airiin Demir/ Merit Lage/ Ilja Tretjakov/	Toimetulek verbaalse agressiooniga.	Loengumaterjalid paberkandjal,

	Maarjo Rego	Suhtlemine trotsliku/vihase inimesega. Suhtlemine häiriva/provotseeriva suhtlemisstiiliga inimesega Suhtlemine tõsiselt verbaalset agressiivse/ärhvardava inimesega	verbaalse agressiooniga toimetuleku mudel (A.Demir 2017), aktiivse kuulamise harjutus, piiride kehtestamise harjutus, de-eskaleerimise harjutus
TEINE KOOLITUSPÄEV			
2 ak/h	Martin Kallavus/ Ilja Tretjakov/ Maarjo Rego / Airiin Demir	Tegevusjuhendaja õigused ja kohustused, seoses sekkumistega agressiivsetesse olukordadesse, juriidilised aspektid	Loengumaterjalid paberikandjal, esitlustehnikad, arutlus, küsimused, õigusaktid, kohtulahendid
5 ak /h	Martin Kallavus/ Ilja Tretjakov/ Maarjo Rego/ Airiin Demir	Suunamistehnikate ning eskorditehnikate õppimine, piiride seadmiseks ning patsientide/klientide transpordiks turvalisse keskkonda Füüsilise ründeohu/ründe korral käitumine (ohvri ning lahendaja rollis)	Rollimängud, harjutused, praktiline juhendamine ning liikumiste/tehnikate õppimine
KOLMAS KOOLITUSPÄEV			
6 ak/h	Airiin Demir/ Martin Kallavus/ Ilja Tretjakov/ Maarjo Rego / Merit Lage	Füüsiliste ja verbaalsete sekkumistehnikate kordamine ning sidumine teineteisega reaalses juhtumite kontekstis.	Juhtumi arutelud, rollimängud, harjutused, praktiliste tehnikate juhendamine ja analüüs
1 ak/h	Airiin Demir/ Martin Kallavus/ Ilja Tretjakov/ Maarjo Rego / Merit Lage	Tagasisaade õpitule. Iseseisva töö analüüs uute oskuste raamistikust lähtudes.	Grupitöö Arutelu Tagasiside leht Iseseisev töö

E-õppe keskkonna kirjeldus

Esimest koolituspäeva kolmest on võimalik viia läbi e-keskkonnas, milleks vajaduse tekkides kasutaksime kas Zoom või Skype lahendusi, kus saab teha nii arutlevaid grupitöid kui ka auditoorset tööd. Kuna teine ja kolmas koolituspäev sisaldavad füüsilisi sekkumistehnikaid, siis neil päevil toimuva oskuste õpe saab toimuda ainult otsekontaktis, kuna eeldavad partnerit või gruppi kellega harjutada.